ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7ης Ιουνίου 2006

όσον αφορά την κρατική ενίσχυση που χορήγησε η Γερμανία για την αγορά εταιρικών μεριδίων σε συνεταιρισμούς οινοπαραγωγών

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2006) 2070]

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(2007/57/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2,

αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο [1] να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους τις οποίες έλαβε υπόψη της,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα :

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Το μέτρο κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή με την επιστολή της 19ης Απριλίου 2001, έπειτα από γραπτό αίτημα που είχαν απευθύνει οι υπηρεσίες της Επιτροπής. Επειδή το μέτρο είχε ήδη τεθεί σε εφαρμογή εκείνη την χρονική στιγμή, η ενίσχυση καταχωρίσθηκε στο μητρώο των μη κοινοποιηθεισών ενισχύσεων (ενίσχυση αριθ. NN 32/01).

(2) Συμπληρωματικές πληροφορίες διαβιβάστηκαν με την επιστολή της 13ης Φεβρουαρίου 2002, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2002, με την επιστολή της 5ης Ιουλίου 2002, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 9 Ιουλίου 2002, και με την επιστολή της 5ης Δεκεμβρίου 2002, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 2002. Στις 25 Ιουνίου 2002 εξάλλου πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στο κτίριο της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας.

(3) Με την επιστολή της της 2ας Οκτωβρίου 2003, με τα στοιχεία SG (2003) D/232035 η Επιτροπή κοινοποίησε στη Γερμανία την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ λόγω του μέτρου αυτού (ενίσχυση αριθ. C 60/2003).

(4) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* [2]. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να της υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την εν λόγω ενίσχυση.

(5) Οι τοποθετήσεις των ενδιαφερόμενων καθώς και των γερμανικών περιφερειακών υπηρεσιών οι οποίες είχαν χορηγήσει την σχετική ενίσχυση περιήλθαν στην Επιτροπή με την επιστολή της 18ης Νοεμβρίου 2003, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 25 Νοεμβρίου 2003, με την επιστολή της 23ης Δεκεμβρίου 2003, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 5 Ιανουαρίου 2004 και με την επιστολή της 12ης Φεβρουαρίου 2004, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 17 Φεβρουαρίου 2004.

(6) Η Γερμανία κοινοποίησε τις παρατηρήσεις της στην Επιτροπή με την επιστολή της 5ης Νοεμβρίου 2003, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 2003.

(7) Η Γερμανία κοινοποίησε την συμπληρωματική της παρατήρηση στην Επιτροπή με την επιστολή της 7ης Μαρτίου 2005, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 9 Μαρτίου 2005, με την οποία ζητούσε από την Επιτροπή να κριθεί το μέτρο βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας [3].

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

II.1. Τίτλος του μέτρου

(8) Ενίσχυση για την αγορά εταιρικών μεριδίων από οινοπαραγωγούς στη Ρηνανία-Παλατινάτο (Rheinland-Pfalz).

II.2. Νομική βάση

(9) Το μέτρο τέθηκε σε εφαρμογή με βάση τις ακόλουθες τέσσερις κατευθυντήριες γραμμές :

την κατευθυντήρια γραμμή υποστήριξης με σκοπό την παροχή επιχορηγήσεων από πόρους του αγροτικού διαμερίσματος *Bernkastel-Wittlich* προς υποστήριξη οινοπαραγωγών, οι οποίοι προσχωρούν σε συνεταιρισμό οινοπαραγωγών·

την κατευθυντήρια γραμμή υποστήριξης με σκοπό την παροχή επιχορηγήσεων από πόρους του αγροτικού διαμερίσματος *Cochem-Zell* προς υποστήριξη οινοπαραγωγών, οι οποίοι προσχωρούν σε συνεταιρισμό οινοπαραγωγών/οργάνωση παραγωγών·

την κατευθυντήρια γραμμή υποστήριξης με σκοπό την παροχή επιχορηγήσεων από πόρους του αγροτικού διαμερίσματος *Trier-Saarburg* προς υποστήριξη οινοπαραγωγών, οι οποίοι προσχωρούν σε συνεταιρισμό οινοπαραγωγών/οργάνωση παραγωγών·

την ανακοίνωση του συνδέσμου κοινοτήτων *Schweich* σχετικά με την προσαύξηση των επιχορηγήσεων του αγροτικού διαμερίσματος *Trier-Saarburg* προς υποστήριξη οινοπαραγωγών, οι οποίοι προσχωρούν σε συνεταιρισμό οινοπαραγωγών/οργάνωση παραγωγών.

[1] ΕΕ C 267 της 6.11.2003, σ. 2.

[2] Βλ. υποσημείωση 1.

[3] ΕΕ L 325 της 28.10.2004, σ. 4.

(10) Η κατευθυντήρια γραμμή της περιφερειακής διοίκησης (Kreisverwaltung) Bernkastel-Wittlich προέβλεπε την χορήγηση ενίσχυσης για την αγορά εταιρικών μεριδίων σε ένα συγκεκριμένο συνεταιρισμό, το συνεταιρισμό *Moselland*. Οι κατευθυντήριες γραμμές της περιφερειακής διοίκησης Cochem-Zell προέβλεπαν παρόμοιες διατάξεις, οι οποίες είχαν στην ουσία ως αποτέλεσμα να προωθηθούν αποκλειστικά τα εταιρικά μερίδια στον συνεταιρισμό *Moselland*. Οι κατευθυντήριες γραμμές της περιφερειακής διοίκησης Trier Saarburg και του ενιαίου συνδέσμου κοινοτήτων Schweich δεν προσανατολίζονταν ειδικότερα με γνώμονα μία συγκεκριμένη επιχείρηση, αλλά απευθύνονταν εν γένει σε συνεταιρισμούς ή οργανώσεις παραγωγών που αναγνωρίζονται βάσει του γερμανικού νόμου για τη διάρθρωση της αγοράς.

II.3. **Στόχος του μέτρου**

(11) Στόχος του μέτρου ήταν η αύξηση του ποσοστού απορρόφησης σταφυλιών από τις οργανώσεις παραγωγών αλλά και η μείωση του ποσοστού του βαρελίσιου κρασιού το οποίο διοχετεύεται ελεύθερα προς πώληση, το οποίο δηλαδή δεν μεταπωλείται μέσω των οργανώσεων παραγωγών. Απώτερος στόχος του μέτρου αυτού ήταν να υπάρξει σταθεροποίηση των τιμών στην αγορά βαρελίσιου κρασιού. Με τον τρόπο αυτό επιδιωκόταν παράλληλα ο στόχος να καταργηθούν μακροπρόθεσμα οι παραγωγικές δυνατότητες στον χώρο των οινοπαραγωγικών μονάδων, ιδίως στις μικρής κλίμακας οινοπαραγωγικές μονάδες στην οινοπαραγωγική περιοχή Mosel-Saar-Ruwer.

(12) Με τις ενισχύσεις καλυπτόταν για τις οινοπαραγωγικές μονάδες ένα μέρος του κόστους που προέκυπτε για την αγορά εταιρικών μεριδίων στους συνεταιρισμούς οινοπαραγωγών ή στις οργανώσεις παραγωγών (στο εξής: οργανώσεις παραγωγών). Η ενίσχυση καταβαλλόταν σε περίπτωση που ο οινοπαραγωγός ανελάμβανε τη δέσμευση να διατηρήσει στην κατοχή του τα εταιρικά μερίδια επί χρονικό διάστημα μιας πενταετίας από τη στιγμή της υποβολής της αίτησης. Η παραγωγική μονάδα τελούσε περαιτέρω υπό την υποχρέωση να προσχωρήσει με τις οινοκαλλιεργητικές εκτάσεις που εκμεταλλευόταν στην οργάνωση παραγωγών και να παραδίδει το σύνολο της παραγωγής της σταφυλιών, μούστου ή κρασιού στην οργάνωση παραγωγών. Η οινοπαραγωγική επιχείρηση δεσμευόταν εξάλλου να σταματήσει να εκμεταλλεύεται όλες τις αντίστοιχες οινοπαραγωγικές της εγκαταστάσεις.

II.4. **Χρηματοδοτικοί πόροι της ενίσχυσης**

(13) Η ενίσχυση παρεχόταν υπό τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων καθώς και υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου για δάνεια που δίνονταν με τους όρους της κεφαλαιαγοράς.

(14) Το κόστος για την αγορά ενός εταιρικού μεριδίου ανερχόταν κανονικά στο ποσό των EUR 293,99. Στο βαθμό που το κόστος ήταν χαμηλότερο για ένα εταιρικό μερίδιο, μειωνόταν ανάλογα και το ποσό της επιχορήγησης.

(15) Για κάθε εταιρικό μερίδιο καταβλήθηκαν οι εξής επιχορηγήσεις :

Αγροτικό διαμέρισμα ή δήμος/ κοινότητα	Για την αγορά 1 έως 5 μεριδίων	Πέραν αυτού ανά μερίδιο	Μέγιστη επιχορήγηση ανά νεοπροσχωρούσα επιχείρηση
Bernkastel-Wittlich	EUR 76,69	EUR 38,35	EUR 766,94
Cochem-Zell	EUR 76,69	EUR 76,69	Χωρίς κανένα ανώτατο όριο
Trier-Saarburg	EUR 76,69	EUR 38,35	EUR 766,94
Schweich	EUR 51,13	—	EUR 255,65

(16) Οι επιχορηγήσεις του συνδέσμου κοινοτήτων Schweich καταβλήθηκαν επιπροσθέτως (σωρευτικά),προσαυξάνοντας τις πληρωμές που δόθηκαν στο αγροτικό διαμέρισμα Trier-Saarburg.

(17) Στο αγροτικό διαμέρισμα Cochem-Zell χορηγήθηκαν επιχορηγήσεις επιτοκίου για οποιαδήποτε δάνεια είχαν συναφθεί για την αγορά εταιρικών μεριδίων με ύψος μέχρι και 4,95 % επί χρονικό διάστημα το πολύ μιας τετραετίας.

(18) Κατά το 2000 καταβλήθηκαν οι εξής πληρωμές στις οργανώσεις παραγωγών :

Αγροτικό διαμέρισμα ή δήμος/ κοινότητα	Συνεταιρισμός οινοπαραγωγών Moselland	Οργάνωση παραγωγών Moselherz	Οργάνωση παραγωγών Mosel Gate
Bernkastel-Wittlich	EUR 44 022	EUR —	EUR —
Cochem-Zell	EUR 20 171	EUR —	EUR —
Trier-Saarburg	EUR 51 270	EUR 6 990	EUR 7 631
Schweich	EUR 16 975	EUR 3 390	EUR 5 011
Συνολο	EUR 132 438	EUR 10 380	EUR 12 642

(19) Το 2000 καταβλήθηκε συνολικά το ποσό των EUR 155 460. Το μέτρο χρηματοδοτήθηκε από τους πόρους των περιφερειακών διοικήσεων καθώς και της κοινότητας Schweich.

II.5. **Διάρκεια του μέτρου**

(20) Η διάρκεια ισχύος του μέτρου στο αγροτικό διαμέρισμα Cochem-Zell ήταν τετραετής (2000 έως 2003). Τα άλλα καθεστώτα καταβολής ενισχύσεων περιορίζονταν στο 2000.

II.6. **Δικαιούχοι**

(21) Η ενίσχυση καταβλήθηκε απευθείας στις οργανώσεις παραγωγών οι οποίες πώλησαν εταιρικά μερίδια με μειωμένη τιμή στους οινοπαραγωγούς και τις οινοπαραγωγικές επιχειρήσεις που προσχώρησαν στις οργανώσεις αυτές ως νέα μέλη.

(22) Οι οινοπαραγωγοί και οι οινοπαραγωγικές επιχειρήσεις στο κάθε αγροτικό διαμέρισμα είχαν τη δυνατότητα να αποκτήσουν με τον τρόπο αυτό εταιρικά μερίδια στις οργανώσεις παραγωγών με χαμηλότερο κόστος.

(23) Οι οργανώσεις παραγωγών μπόρεσαν με το μέτρο αυτό να αυξήσουν τα ίδια κεφάλαιά τους και να εξασφαλίσουν τον εφοδιασμό τους σε πρώτες ύλες.

II.7. **Λόγοι για την κίνηση της τυπικής διαδικασίας έρευνας**

(24) Μετά από ένα προσωρινό έλεγχο, το μέτρο αυτό κρίθηκε ότι ισοδυναμεί με λειτουργικές ενισχύσεις που χορηγούνται στις οινοπαραγωγικές μονάδες και τις οργανώσεις παραγωγών, οι οποίες δεν είναι συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά. Η Επιτροπή κίνησε ως εκ τούτου την τυπική διαδικασία έρευνας.

III. **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΡΙΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ**

III.1. **Υποβληθείσες καταγγελίες οι οποίες στρέφονται κατά του επίμαχου μέτρου**

(25) Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έλαβαν μία καταγγελία σε συνδυασμό με τη θέσπιση του επίμαχου καθεστώτος ενισχύσεων. Όπως υπέδειξε ο καταγγέλλων, με την ενίσχυση παρέχεται στους οινοπαραγωγούς η δυνατότητα να αγοράσουν εταιρικά μερίδια στις τοπικές οργανώσεις οινοπαραγωγών με χαμηλότερο κόστος. Εκτός από το πλεονέκτημα της αύξησης του κεφαλαίου, οι οργανώσεις οινοπαραγωγών ήταν με τον τρόπο αυτό σε θέση να εξασφαλίσουν τον ανεφοδιασμό τους σε πρώτες ύλες, μούστο και ακατέργαστο κρασί.. Με τον τρόπο αυτό περιέρχονταν οι ανταγωνιστές τους σε μειονεκτική θέση, στο βαθμό που αυτό αφορούσε την προμήθεια μούστου και ακατέργαστου κρασιού.

III.2. **Παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων στο πλαίσιο της επίσημης διαδικασίας έρευνας**

(26) Στις παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων καθώς και των γερμανικών περιφερειακών αρχών οι οποίες είχαν χορηγήσει την ενίσχυση τονίζεται ότι η ενίσχυση δόθηκε για τις αναγκαίες διαρθρωτικές μεταβολές σε μία διχιλιετή οινοπαραγωγική περιοχή της οποίας οι αμπελουργικές εκτάσεις βρίσκονται σε απότομες πλαγιές και η διαφύλαξή της έχει τεράστια σημασία για τον τουρισμό και τη γαστρονομία. Το μέτρο εξυπηρετεί τους σκοπούς της κατάργησης παραγωγικού δυναμικού. Υποβλήθηκε εξάλλου αίτημα εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004.

IV. **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ**

(27) Στις παρατηρήσεις της Γερμανίας επισημαίνεται η ανάγκη υποστήριξης των αναγκαίων διαρθρωτικών μεταβολών σε μία διχιλιετή οινοπαραγωγική περιοχή οι αμπελουργικές εκτάσεις της οποίας βρίσκονται σε απότομες πλαγιές και η διαφύλαξη έχει τεράστια σημασία για τον τουρισμό και την γαστρονομία. Στόχος της ενίσχυσης είναι να αντισταθμιστούν τα μειονεκτήματα που αντιμετωπίζουν οι οινοπαραγωγοί και οι οινοπαραγωγικές επιχειρήσεις, που ήταν υποχρεωμένοι να παύσουν να εκμεταλλεύονται το δικό τους οινοπαραγωγικό δυναμικό μετά τις πενταετείς δεσμεύσεις που ανέλαβαν για την παράδοση των προϊόντων τους στις οινοπαραγωγικές οργανώσεις και δικαιολογείται συνεπώς ως μέτρο μείωσης του παραγωγικού δυναμικού.

(28) Στη συμπληρωματική της τοποθέτηση η Γερμανία ζήτησε να εφαρμοστεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1860/2004.

V. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΚΟΑ

(29) Το άρθρο 36 της συνθήκης ΕΚ εφαρμόζεται στην καλλιέργεια και τη μεταποίηση των αμπελώνων, που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999 για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς ([4]).

(30) Σύμφωνα με την παρατήρηση της Γερμανίας και τις αντίστοιχες τοποθετήσεις των ενδιαφερόμενων, οι οικονομικές δυσχέρειες των οινοπαραγωγών και των οινοπαραγωγικών επιχειρήσεων οφείλονται στις διαρθρωτικές μεταβολές που είχαν επέλθει όσον αφορά τις δυνατότητες πώλησης των προϊόντων. Η συνήθης εμπορία του βαρελίσιου κρασιού με ιδιόκτητες οινοπαραγωγικές εγκαταστάσεις γινόταν όλο και πιο δύσκολη. Η αγορά ζητούσε πλέον είτε τις πρώτες ύλες (σταφύλια ή νωπό συμπιεσμένο μούστο) ή κρασιά ποιότητας, με γνώμονα τα κριτήρια της αγοράς. Οι ιδιωτικές εταιρίες θα μπορούσαν να συνάψουν παρόμοιες συμβάσεις με τις οινοπαραγωγικές επιχειρήσεις και να επωμισθούν οι ίδιες τους κινδύνους διοχέτευσης των προϊόντων στην αγορά.

(31) Υπό τις συνθήκες αυτές, όπως αναλύθηκε προηγουμένως στην παράγραφο 12, οι περιφερειακές αρχές επιβαρύνθηκαν με ένα μέρος του κόστους της αγοράς από τους οινοπαραγωγούς των μεριδίων στις οργανώσεις οινοπαραγωγών. Οι αγοραστές εταιρικών μεριδίων στις αντίστοιχες οργανώσεις οινοπαραγωγών υποχρεώνονταν να συνεισφέρουν το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων στην οργάνωση οινοπαραγωγών και να παραδίνουν τις συνολικές ποσότητες σταφυλιών, μούστου και κρασιού στην οργάνωση παραγωγών. Οι οινοπαραγωγικές επιχειρήσεις έπρεπε να αναλάβουν τη δέσμευση να διατηρήσουν στην κατοχή τους τα εταιρικά μερίδια επί μία πενταετία, γεγονός που σε τελική ανάλυση ισοδυναμεί με παύση της εκμετάλλευσης των οινοπαραγωγικών εγκαταστάσεων. Σε σύγκριση με άλλες εταιρίες οι οποίες ασκούν δραστηριότητες στον χώρο της οινοπαραγωγής και της εμπορίας οίνου, οι οργανώσεις των οινοπαραγωγών είχαν τη δυνατότητα να εξασφαλίζουν την αγορά των πρώτων υλών μέσω της υποχρέωσης των οινοπαραγωγών και των οινοπαραγωγικών μονάδων να παραδίδουν το σύνολο της παραγωγής σταφυλιών, μούστου και κρασιού επί μια πενταετία στην οργάνωση παραγωγών (βλ. τμήμα II.2 ανωτέρω).

(32) Η ευνοϊκή μεταχείριση των οργανώσεων παραγωγών, η οποία συνίσταται στην εξασφάλιση της διαβεβαίωσης από την πλευρά των οινοπαραγωγικών μονάδων ότι θα προβαίνουν σε παράδοση της συνολικής ποσότητας σταφυλιών, μούστου και κρασιού αλλά και ότι θα παύσουν να εκμεταλλεύονται τις δικές τους οινοπαραγωγικές εγκαταστάσεις, συνιστά διαρθρωτικό μέτρο, το οποίο ενίσχυσε τις οργανώσεις παραγωγών. Το πλεονέκτημα του εξασφαλισμένου εφοδιασμού των προαναφερόμενων οργανώσεων παραγωγών είναι δυνατόν, εξεταζόμενο μεμονωμένα, να δικαιολογηθεί ως μέτρο αναδιάρθρωσης της αγοράς που συμβαδίζει με τους στόχους του άρθρου 39 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

(33) Σύμφωνα με το άρθρο 71 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999,

«Εκτός αντίθετης διάταξης του παρόντος κανονισμού […] τα άρθρα 87, 88 και 89 της συνθήκης εφαρμόζονται στην παραγωγή και στο εμπόριο των προϊόντων που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.»

(34) Στο άρθρο 71 παράγραφος 2 ορίζεται ότι

«Το Κεφάλαιο ΙΙ του Τίτλου ΙΙ [Πριμοδοτήσεις για την οριστική εγκατάλειψη της αμπελοκαλλιέργειας] δεν αποκλείει την χορήγηση εθνικών ενισχύσεων προς επίτευξη στόχων παρόμοιων με εκείνους που επιδιώκονται από το εν λόγω κεφάλαιο. Ωστόσο, η παράγραφος 1 εφαρμόζεται στις εν λόγω ενισχύσεις.»

(35) Σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη μέλη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων

([4]) ΕΕ L 179 της 14.7.1999, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2165/2005 (ΕΕ L 345 της 28.12.2005, σ. 1).

παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.

(36) Το προαναφερόμενο καθεστώς ενισχύσεων χρηματοδοτήθηκε από κρατικούς πόρους των διαμερισμάτων και από μία κοινότητα στο γερμανικό κρατίδιο της Ρηνανίας-Παλατινάτου. Η ενίσχυση είναι σε θέση να οδηγήσει σε νόθευση του ανταγωνισμού ([5]) και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών ([6]).

V.1. **Ευνοϊκή μεταχείριση των οινοπαραγωγών και των οινοπαραγωγικών επιχειρήσεων μέσω των επιχορηγήσεων για την απόκτηση εταιρικών μεριδίων και μέσω των επιδοτήσεων επιτοκίου**

(37) Ορισμένοι οινοπαραγωγοί και οινοπαραγωγικές επιχειρήσεις στη Ρηνανία-Παλατινάτο αγόρασαν εταιρικά μερίδια από οργανώσεις παραγωγών με την οικονομική υποστήριξη των περιφερειακών αρχών, με αποτέλεσμα να πληρώσουν μειωμένη τιμή για τα εταιρικά μερίδια (βλ. παράγραφο 15 ανωτέρω). Το ποσό το οποίο αφαιρέθηκε από τη συνήθη τιμή για τα εταιρικά μερίδια θα έπρεπε υπό κανονικές συνθήκες να επιβαρύνει τους ιδίους. Αυτό συνιστά κατά συνέπεια άμεσο οικονομικό πλεονέκτημα για τις επιχειρήσεις αυτές, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από κρατικούς πόρους.

(38) Οι επιδοτήσεις επιτοκίου που έφθασαν μέχρι το 4,95 %, οι οποίες χορηγήθηκαν σε μεμονωμένους οινοπαραγωγούς και οινοπαραγωγικές επιχειρήσεις για αγορές της μορφής αυτής (βλ. παράγραφο 17 ανωτέρω) συνιστούν επίσης οικονομικό πλεονέκτημα για τους εν λόγω γεωργούς, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από κρατικούς πόρους.

(39) Κατά συνέπεια, εφαρμόζεται το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ της συνθήκης.

(40) Στο κείμενο που ακολουθεί (στο Κεφάλαιο V.3) θα εξεταστεί εάν για την ευνοϊκή μεταχείριση που αναφέρθηκε προηγουμένως εφαρμόζεται το σημείο 9 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας ([7]) ([7]) (στο εξής: «κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές») όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται για την παύση εκμετάλλευσης παραγωγικού δυναμικού,

V.2. **Ευνοϊκή μεταχείριση των οργανώσεων παραγωγών**

(41) Η Επιτροπή επιβεβαιώνει την άποψη που περιέχεται στην επιστολή της για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας, ότι δηλαδή οι οργανώσεις παραγωγών ευνοήθηκαν μέσω της ενίσχυσης που χορηγήθηκε στους οινοπαραγωγούς και τις οινοπαραγωγικές επιχειρήσεις για την αγορά των εταιρικών τους μεριδίων. Η ενίσχυση για την αγορά των εταιρικών μεριδίων περιοριζόταν σε ορισμένες αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών (βλ. παράγραφο 10 ανωτέρω). Οι αμπελουργοί και οι αμπελουργικές επιχειρήσεις ήταν υποχρεωμένες να διατηρήσουν στην κατοχή τους τα εταιρικά μερίδια επί μία πενταετία.

(42) Κατά την άποψη των γερμανικών αρχών η αναδιάρθρωση της αμπελοοινικής αγοράς ήταν αναπότρεπτη. Παρόλο που οι αμπελουργοί θα είχαν τη δυνατότητα να αποκτήσουν εταιρικά μερίδια στους οινοπαραγωγικούς συνεταιρισμούς, επειδή η τιμή των εταιρικών μεριδίων δεν ήταν εξαιρετικά υψηλή, αυτή η διαρθρωτική μεταβολή δεν συντελέστηκε, έως τη στιγμή που εγκαινιάστηκε η εφαρμογή του καθεστώτος παροχής ενισχύσεων από τις περιφερειακές και κοινοτικές δημοτικές αρχές.

(43) Οι εν λόγω οργανώσεις παραγωγών μπορούσαν — σε σύγκριση με άλλες επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες στο χώρο της αμπελοοινικής παραγωγής και της εμπορίας αμπελοοινικών προϊόντων — να αυξήσουν το κεφάλαιο και τη ρευστότητά τους και να αποκομίσουν πρόσθετα εισοδήματα με την πρόσθετη προσχώρηση εταίρων οι οποίοι μπορούσαν να αγοράσουν τα εταιρικά μερίδια σε μειωμένες τιμές ή με τη βοήθεια επιδοτήσεων επιτοκίου. Ένα περαιτέρω πλεονέκτημα για τις οργανώσεις παραγωγών αντιπροσώπευε και η υποχρέωση που ανελάμβαναν οι αμπελουργοί, σε συνδυασμό με τις επιδοτήσεις για την αγορά εταιρικών μεριδίων, να παραδίνουν τις συνολικές ποσότητες σταφυλιών, μούστου και κρασιού, αλλά και να σταματήσουν να εκμεταλλεύονται τις αμπελοοινικές τους εγκαταστάσεις.

(44) Εξάλλου, η παράγραφος 26 της απόφασης που εξέδωσε το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην υπόθεση C-156/98 Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας ([8]) προβλέπει ότι:

«Το πλεονέκτημα που εμμέσως παρέχεται στις επιχειρήσεις του άρθρου 52 παράγραφος 8, του 8 EStG απορρέει από το γεγονός ότι το κράτος μέλος παραιτήθηκε από την είσπραξη των φορολογικών εσόδων που θα εισέπραττε κανονικά, καθόσον, λόγω της παραιτήσεως αυτής, οι επενδυτές απέκτησαν τη δυνατότητα να λάβουν υπό ευνοϊκότερες φορολογικές συνθήκες τις συμμετοχές στις επιχειρήσεις αυτές.»

(45) Η απόφαση αυτή επιβεβαιώθηκε στη σκέψη 95 της υπόθεσης της GEI T-93/02, *Confédération nationale du Crédit Mutuel* κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ([9]), στην οποία αναφέρεται:

«… [Δεδομένου ότι δεν είναι αναγκαίο για τη διαπίστωση της υπάρξεως παρεμβάσεως υπέρ μιας επιχειρήσεως μέσω κρατικών πόρων, να είναι η ίδια ο ευθέως ωφελούμενος. Πράγματι, από το άρθρο 87, παράγραφος 2, στοιχείο α), ΕΚ προκύπτει ότι ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα χορηγούμενες στους ιδιώτες καταναλωτές μπορούν να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ. Επίσης, το γεγονός ότι ένα κράτος μέλος παραιτείται από την είσπραξη των φορολογικών εσόδων μπορεί να συνεπάγεται την έμμεση μεταβίβαση κρατικών πόρων, η οποία μπορεί να χαρακτηριστεί ως ενίσχυση υπέρ επιχειρηματιών διαφορετικών από αυτούς υπέρ των οποίων χορηγείται άμεσα το φορολογικό πλεονέκτημα [απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Σεπτεμβρίου 2000 C-156/98, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-6857, σκέψεις 24 έως 28].»

(46) Υπό το πρίσμα της προαναφερθείσας νομολογίας η Επιτροπή έκρινε ότι η ενίσχυση στους αμπελουργούς και τις αμπελουργικές επιχειρήσεις προς το σκοπό της αγοράς εταιρικών μεριδίων σε ορισμένες οργανώσεις παραγωγών και η κατοχή των μεριδίων

([5]) Με βάση τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων η βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης κάποιας επιχείρησης η οποία οφείλεται σε μία κρατική ενίσχυση είναι ενδεικτική, εν γένει, για τη νόθευση των όρων του ανταγωνισμού έναντι των ανταγωνιστικών επιχειρήσεων οι οποίες δεν λαμβάνουν ανάλογη υποστήριξη (υπόθεση C-730/79, *Philip Morris*, Συλλ. [1980] σ. 2671, σημεία 11 και 12).

([6]) Οι ενδοκοινοτικές συναλλαγές της Γερμανίας στον χώρο των γεωργικών προϊόντων και ιδιαίτερα όσον αφορά το κρασί ανήλθαν σε 10 364 600 εκατ. εκατόλιτρα όσον αφορά τις εισαγωγές και σε 1 881 900 εκατ. εκατόλιτρα όσον αφορά τις εξαγωγές το 1999. Δεν υπάρχουν χωριστά στοιχεία για τη Ρηνανία-Παλατινάτο. (Πηγή: German Federal Statistics Office).

([7]) ΕΕ C 232 της 12.8.2000, σ. 19.

([8]) Υπόθεση C-156/98, *Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 2000, σ. I-/6857, σκέψη 26.

([9]) Υπόθεση T-93/02, *Confédération nationale du Crédit Mutuel κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στη Συλλογή της Νομολογίας, σκέψη 95.

αυτών επί χρονικό διάστημα τουλάχιστον μίας πενταετίας οδήγησε σε αδικαιολόγητη αύξηση του κεφαλαίου της οργάνωσης παραγωγών. Η αγορά εταιρικών μεριδίων του είδους αυτού με κρατική υποστήριξη συνιστά έμμεση μεταφορά κρατικών πόρων προς τις οργανώσεις παραγωγών. Η συνακόλουθη αύξηση του κεφαλαίου της οργάνωσης παραγωγών συνιστά έμμεσο οικονομικό πλεονέκτημα, το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπισθεί ως διαφορετική από το πλεονέκτημα το οποίο παραχωρήθηκε στους αμπελουργούς και τις αμπελουργικές επιχειρήσεις κρατική ενίσχυση.

(47) Κατά συνέπεια, εφαρμόζεται το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

V.3. **Το ενδεχόμενο να συντρέχει περίπτωση εξαίρεσης βάσει του άρθρου 87 παράγραφοι 2 και 3 της συνθήκης ΕΚ**

(48) Στη συνέχεια θα πρέπει να εξεταστεί κατά πόσο συντρέχει περίπτωση εξαίρεσης ή απαλλαγής από την βασική απαγόρευση χορήγησης ενισχύσεων βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

(49) Με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες δεν συντρέχει περίπτωση εξαίρεσης βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 2 και του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχεία α, β, και δ, της συνθήκης ΕΚ, επειδή εν προκειμένω δεν πρόκειται για

— ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής αναπτύξεως περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, αλλά ούτε για

— ενισχύσεις για την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους ή για

— ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και ανταγωνισμού στην Κοινότητα σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

(50) Ως εκ τούτου η μόνη εξαιρετική περίπτωση είναι αυτή που προβλέπει το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

Συμβιβάσιμος χαρακτήρας της ενίσχυσης προς τους αμπελουργούς και τις αμπελοοινικές επιχειρήσεις

(51) Οι γερμανικές αρχές πρότειναν με την επιστολή τους της 13ης Φεβρουαρίου 2002 να αξιολογηθεί το επίμαχο μέτρο βάσει του σημείου 9 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών.

(52) Σύμφωνα με το σημείο 9 οι ενισχύσεις για την παύση της εκμετάλλευσης παραγωγικού δυναμικού επιτρέπεται να χορηγούνται, υπό τον όρο ότι συνάδουν με τις τυχόν κοινοτικές ρυθμίσεις για τη μείωση της παραγωγικής ικανότητας και ότι πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

α) Η ενίσχυση πρέπει να εξυπηρετεί το γενικό συμφέρον του οικείου τομέα και να είναι χρονικά περιορισμένη.

β) Ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να παρέχει επαρκές αντάλλαγμα, το οποίο υπό ομαλές συνθήκες συνίσταται στη σταθερή και οριστική απόφασή του να διαλύσει πράγματι το σχετικό παραγωγικό δυναμικό και να παύσει οριστικά να το εκμεταλλεύεται.

γ) Πρέπει να αποκλείεται η δυνατότητα η ενίσχυση να εξυπηρετεί το σκοπό της διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων.

δ) Δεν επιτρέπεται η υπέρμετρη αντιστάθμιση των απωλειών παραγωγής και εισοδημάτων στο μέλλον. Τουλάχιστον το ήμισυ του κόστους που συνεπάγονται τα μέτρα ενισχύσεων θα πρέπει να καλυφθεί από συνεισφορές του αντίστοιχου οικονομικού κλάδου και μάλιστα είτε μέσω οικειοθελών συνεισφορών ή με την επιβολή υποχρεωτικών τελών.

ε) Δεν επιτρέπεται η χορήγηση ενισχύσεων οι οποίες ζημιώνουν τους μηχανισμούς της κοινής οργανώσεως αγορών.

Αναφορικά με το σημείο α) προς εξυπηρέτηση του γενικού συμφέροντος του οικείου τομέα

(53) Η ενίσχυση φαίνεται να είχε θετικό αντίκτυπο μέσω της συγκέντρωσης της γεωργικής παραγωγής και φαίνεται να οδήγησε σε κάποια σταθεροποίηση του καθεστώτος των τιμών στην αγορά βαρελίσιου κρασιού. Η ενίσχυση περιοριζόταν σε τρία αγροτικά διαμερίσματα και ένα δήμο στη Ρηνανία - Παλατινάτο. Η κατευθυντήρια γραμμή του περιφερειακού διαμερίσματος Bernkastel-Wittlich προέβλεπε τη χορήγηση ενισχύσεων για την αγορά εταιρικών μεριδίων σε ένα συγκεκριμένο συνεταιρισμό, το συνεταιρισμό *Moselland*. Με τις κατευθυντήριες γραμμές της περιφερειακής διοίκησης Cochem-Zell προβλεπόταν η εφαρμογή παρόμοιων διατάξεων, οι οποίες οδήγησαν στην πράξη στην αποκλειστική ενίσχυση των εταιρικών μεριδίων του συνεταιρισμού Moselland. Οι κατευθυντήριες γραμμές της περιφερειακής διοίκησης Trier-Saarburg και του ενιαίου συνδέσμου κοινοτήτων Schweich δεν προσανατολίζονταν ειδικότερα με γνώμονα μια συγκεκριμένη επιχείρηση, αλλά ευνοούσαν τους συνεταιρισμούς ή τις οργανώσεις παραγωγών που αναγνωρίζονταν βάσει του γερμανικού νόμου για τις διαρθρώσεις της αγοράς. Συνεπώς οι ιδιωτικές επιχειρήσεις οι οποίες ασκούσαν τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της εμπορίας κρασιού και οι οποίες δεν πληρούσαν τους προαναφερόμενους όρους δεν μπορούσαν να συμμετάσχουν στο μέτρο αυτό. Η χρονική διάρκεια εφαρμογής του καθεστώτος ήταν τετραετής.

(54) Σύμφωνα με το σημείο 9.6 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών, στα καθεστώτα ενισχύσεων για την παύση της εκμετάλλευσης του παραγωγικού δυναμικού πρέπει να έχουν πρόσβαση όλοι οι οικονομικοί φορείς. Όπως αναλύθηκε προηγουμένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι πληρούται ο όρος αυτός. Η Επιτροπή έλαβε εξάλλου την καταγγελία *ενός οικονομικού παράγοντα της αγοράς* σύμφωνα με την οποία η ενίσχυση συγκεκριμένων συνεταιρισμών στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου δεν εξυπηρετεί ουδόλως το γενικό συμφέρον του οινοπαραγωγικού τομέα, ακριβώς επειδή οι ιδιωτικές επιχειρήσεις οι οποίες ασχολούνται με τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της εμπορίας οίνου δεν είχαν καμία δυνατότητα να συμμετάσχουν στο μέτρο.

Αναφορικά με το σημείο β) αντάλλαγμα

(55) Όπως ανακοίνωσαν οι γερμανικές αρχές, η ενίσχυση δεν συνιστά ενίσχυση η οποία εξυπηρετεί τους σκοπούς της μείωσης του παραγωγικού δυναμικού οινοπαραγωγικών επιχειρήσεων. Αιτιολογήθηκε μάλιστα με το σκεπτικό ότι οι γεωργοί αναλάμβαναν την υποχρέωση να παραδώσουν τις συνολικές τους ποσότητες σταφυλιών, μούστου και κρασιού στην οργάνωση παραγωγών και ότι για το λόγο αυτό έπαυαν να εκμεταλλεύονται μακροπρόθεσμα το δικό τους παραγωγικό δυναμικό στον τομέα των οινοπαραγωγικών δραστηριοτήτων.

(56) Σύμφωνα με το σημείο 9.2 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών οι ενισχύσεις για τη μείωση του παραγωγικού

δυναμικού μπορεί να γίνονται αποδεκτές μόνον εφόσον αποτελούν μέρος ενός προγράμματος αναδιάρθρωσης του τομέα, προγράμματος το οποίο έχει καθορισμένους στόχους και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Το επίμαχο μέτρο τέθηκε σε εφαρμογή χωρίς την εκπόνηση ενός αντίστοιχου προγράμματος αναδιάρθρωσης.

(57) Σύμφωνα με το σημείο 9.4 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να παρέχει επαρκές αντάλλαγμα, το οποίο συνήθως συνίσταται στην οριστική και αμετάκλητη απόφαση να θέσει εκτός λειτουργίας ή να κλείσει αμετάκλητα το σχετικό δυναμικό παραγωγής. Ο δικαιούχος οφείλει να αναλαμβάνει νομικές δεσμεύσεις ως προς την οριστική διακοπή της λειτουργίας. Οι γερμανικές αρχές ανέφεραν ότι οι οινοπαραγωγοί δεν ανέλαβαν από την πλευρά τους νομικές δεσμεύσεις για την παύση της εκμετάλλευσης του δικού τους παραγωγικού δυναμικού. Σε ό, τι αφορά την παραγωγή κρασιού, η υποχρέωση της παράδοσης σταφυλιών, μούστου και κρασιού είναι ισοδύναμη με την παύση της εκμετάλλευσης του δυναμικού αυτού, αλλά μόνο για το πενταετές χρονικό διάστημα που αφορά η αντίστοιχη υποχρέωση. Η Επιτροπή καταλήγει ως εκ τούτου στο συμπέρασμα ότι δεν πληρούται ο όρος αυτός.

Αναφορικά με το σημείο γ) να μη χορηγούνται ενισχύσεις σε προβληματικές επιχειρήσεις

(58) Ο όρος αυτός δεν προβλέπεται ρητά στις κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις.

Αναφορικά με το σημείο δ) καμία υπέρμετρη αποζημίωση και συνεισφορά του τομέα

(59) Όπως ορίζεται στο σημείο 9.6 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών, το ποσό των ενισχύσεων πρέπει να περιορίζεται αυστηρά στην αποζημίωση για τη μείωση της αξίας των στοιχείων ενεργητικού, προσαυξανόμενο κατά ένα ποσό παροχής κινήτρου, το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει το 20 % της αξίας των στοιχείων ενεργητικού. Στο σημείο 9.7 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών προβλέπεται περαιτέρω ότι τουλάχιστον το ήμισυ του κόστους των εν λόγω ενισχύσεων πρέπει να καλύπτεται με συνεισφορά του τομέα, είτε με εθελοντικές εισφορές ή με την επιβολή υποχρεωτικών τελών.

(60) Οι γερμανικές αρχές δεν έχουν υποβάλει ακριβή στοιχεία σχετικά με το ύψος της μείωσης της αξίας που έχουν υποστεί τα περιουσιακά στοιχεία των οινοπαραγωγικών επιχειρήσεων (εάν έχουν υποστεί μείωση). Κατά συνέπεια, τη στιγμή αυτή δεν είναι δυνατόν να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να υπάρχει υπέρμετρη αντιστάθμιση των απωλειών και η ενίσχυση να υπερβαίνει το 50 % του πραγματικού κόστους των μέτρων ενίσχυσης. Η Επιτροπή θεωρεί ως εκ τούτου ότι δεν πληρούνται οι όροι αυτοί.

Αναφορικά με το σημείο 5 Κοινή Οργάνωση της Αγοράς

(61) Το καθεστώς ενισχύσεων δεν ζημιώνει τους στόχους των κοινών οργανώσεων της αμπελοοινικής αγοράς.

(62) Η ενίσχυση που χορηγήθηκε στους αμπελουργούς και στις αμπελοοινικές επιχειρήσεις δεν είναι συμβιβάσιμη με το σημείο 9 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών, για τους λόγους που αναπτύχθηκαν προηγουμένως, επειδή είναι λειτουργική ενίσχυση και δεν είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.

(63) Δεν συντρέχουν άλλες αιτιολογίες βάσει των διατάξεων του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο (γ) της συνθήκης ΕΚ.

Συμβιβάσιμος χαρακτήρας της ενίσχυσης προς τις οργανώσεις παραγωγών

(64) Η στάση της Επιτροπής είναι θετική στο θέμα της σύστασης οργανώσεων παραγωγών στον γεωργικό τομέα, στις οποίες συνασπίζονται οι γεωργοί, για να προσφέρουν συγκεντρωτικά τα προϊόντα τους και να προσαρμόζουν την παραγωγή τους στις απαιτήσεις της αγοράς. Οι κρατικές ενισχύσεις είναι δυνατόν να χορηγούνται για τη σύσταση τέτοιων οργανώσεων (σημείο 10.5 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών) ή μπορεί να χορηγούνται στην περίπτωση της σημαντικής ποσοτικής επέκτασης του πεδίου των δραστηριοτήτων τους σε νέα προϊόντα ή νέους τομείς (σημείο 10.6 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών). Στην περίπτωση που εξετάζεται εν προκειμένω δεν πληρούται κανένας από τους όρους αυτούς.

(65) Σύμφωνα με το σημείο 10.8 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε οργανώσεις παραγωγών οι οποίες δεν καλύπτουν άμεσο κόστος σύστασης, όπως για παράδειγμα οι επενδύσεις, πρέπει να αντιμετωπίζονται με βάση τους κανόνες που ισχύουν για τις ενισχύσεις αυτές. Το μέτρο που εξετάζεται στην συγκεκριμένη περίπτωση συνίσταται απλώς στην αύξηση του κεφαλαίου των οργανώσεων παραγωγών και δεν έγινε κάποια επένδυση που θα μπορούσε να αποτελέσει συνεπώς τη βάση για την αξιολόγηση του συμβιβάσιμου χαρακτήρα.

(66) Για τους λόγους που αναπτύχθηκαν προηγουμένως η ενίσχυση που χορηγήθηκε στις οργανώσεις παραγωγών δεν είναι συμβιβάσιμη με το σημείο 10 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών. Κατά συνέπεια η ενίσχυση αυτή συνιστά λειτουργική ενίσχυση, η οποία δεν είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.

(67) Δεν συντρέχουν άλλες αιτιολογίες βάσει των διατάξεων του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ.

V.4. **Η χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, σε οργανώσεις παραγωγών και σε αμπελοοινικές επιχειρήσεις**

(68) Όπως έχει αποδείξει η πείρα της Επιτροπής, οι ενισχύσεις ελάχιστου ύψους δεν υπάγονται υπό ορισμένες συνθήκες στα περιστατικά που καλύπτονται από το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

(69) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 οι ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν ανώτατο ποσό 3 000 ευρώ ανά δικαιούχο μέσα σε χρονικό διάστημα μιας 3τίας, με παράλληλο περιορισμό του συνολικού όγκου της ενίσχυσης στο 0,3 % περίπου της ετήσιας αξίας της παραγωγής της γεωργίας, δεν επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, δεν νοθεύουν τον ανταγωνισμό αλλά ούτε και απειλούν να τον νοθεύσουν και δεν εμπίπτουν ως εκ τούτου στις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

(70) Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 αυτό ισχύει και για τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν πριν αρχίσει να εφαρμόζεται ο εν λόγω κανονισμός, εάν πληρούν τους όρους που προβλέπουν τα άρθρα 1 και 3.

(71) Το άρθρο 1 περιορίζει την εφαρμογή στο γεωργικό τομέα. Η ενίσχυση χορηγείται για τη διάθεση του κρασιού στην αγορά. Οι περιορισμοί του άρθρου 1 στοιχεία α) έως γ) δεν εφαρμόζονται.

(72) Για το λόγο αυτό, τα προαναφερόμενα μέτρα δεν συνιστούν ενίσχυση μέχρι το ποσό των 3 000 ευρώ, επειδή δεν πληρούνται όλοι οι όροι του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Για να αποφευχθεί ο διπλοϋπολογισμός, το όριο αυτό θα πρέπει να εφαρμοστεί μόνο στο επίπεδο των αμπελοοινικών επιχειρήσεων.

(73) Βασιζόμενη στους λόγους που αναπτύχθηκαν προηγουμένως, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η καταβολή επιχορηγήσεων για την απόκτηση εταιρικών μεριδίων μέχρι το ποσό των 3 000 ευρώ δεν συνιστά ενίσχυση, εφόσον πληρούνται οι όροι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004. Κάθε ποσό το οποίο υπερβαίνει αυτό το όριο στο επίπεδο των ευνοούμενων αμπελουργών και αμπελοοινικών επιχειρήσεων συνιστά ενίσχυση στο σύνολό του.

VI. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

(74) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις επιτοκίου που χορηγήθηκαν συνιστούν λειτουργική ενίσχυση, η οποία δεν υπάγεται σε καμία από τις εξαιρέσεις από τη γενική απαγόρευση χορήγησης ενισχύσεων και ότι δεν είναι συνεπώς συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά. Η Επιτροπή διαπιστώνει επίσης ότι η Γερμανία έθεσε παράνομα σε εφαρμογή το μέτρο που εξετάζεται εν προκειμένω.

(75) Όταν μία παράνομα χορηγηθείσα κρατική ενίσχυση κρίνεται ότι δεν είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, φυσιολογική συνέπεια της διαπίστωσης αυτής είναι η ανάκτησή της για να αποκατασταθούν, στο βαθμό που αυτό είναι δυνατόν, οι συνθήκες του ανταγωνισμού όπως αυτές ίσχυαν πριν από την χορήγηση της ενίσχυσης.

(76) Η απόφαση αφορά το καθεστώς που κρίνεται εν προκειμένω και θα πρέπει να τεθεί αμέσως σε εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένης της ανάκτησης της ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση ειδικών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ ([10]).

(77) Για να τεθεί τέρμα στην άμεση και έμμεση ευνοϊκή μεταχείριση των αμπελουργών, των αμπελοοινικών επιχειρήσεων καθώς και των οργανώσεων παραγωγών, αλλά και για να αποφευχθεί ταυτόχρονα ο διπλοϋπολογισμός της ενίσχυσης, η Γερμανία θα πρέπει να ανακτήσει την ενίσχυση από τις επιχειρήσεις στις οποίες καταβλήθηκαν οι κρατικοί πόροι. Η υποχρέωση της ανάκτησης της ενίσχυσης από τις οργανώσεις παραγωγών ισχύει ωστόσο με την επιφύλαξη της δυνατότητας ότι η υποστήριξη που χορηγήθηκε στους αμπελουργούς και τις αμπελοοινικές επιχειρήσεις μέχρι το ύψος των 3 000 ευρώ δεν συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, εφόσον πληρούνται οι όροι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004. Κάθε ποσό το οποίο υπερβαίνει το εν λόγω ανώτατο όριο στο επίπεδο των ευνοούμενων αμπελουργών ή αμπελοοινικών επιχειρήσεων συνιστά στο σύνολό του ενίσχυση και θα πρέπει να ανακτηθεί από την οργάνωση παραγωγών, τα μερίδια της οποίας απέκτησε ο τελικός δικαιούχος.

([10]) ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με την πράξη προσχώρησης 2003.

(78) Η απόφαση αυτή εκδίδεται με την επιφύλαξη της δυνατότητας για τις θιγόμενες οργανώσεις παραγωγών να ζητήσουν την επιστροφή ενός αντίστοιχου ποσού από τους αμπελουργούς και τις αμπελοοινικές επιχειρήσεις ή να κάνουν χρήση άλλων μέσων παροχής έννομης προστασίας, εάν προβλέπεται η αντίστοιχη δυνατότητα από το εθνικό δίκαιο.

(79) Στο διαμέρισμα Cochem-Zell θα πρέπει, στο βαθμό που αυτό αφορά τις επιδοτήσεις επιτοκίου, η ενίσχυση η οποία πρέπει να ανακτηθεί από τους αμπελουργούς και τις αμπελοοινικές επιχειρήσεις να είναι ανάλογη προς την επιδότηση επιτοκίου που εισέπραξαν. Η υποχρέωση ανάκτησης της ενίσχυσης από τους αμπελουργούς και τις αμπελοοινικές επιχειρήσεις ισχύει ωστόσο με την επιφύλαξη της δυνατότητας ότι η ενίσχυση που χορηγήθηκε στους αμπελουργούς και στις αμπελοοινικές επιχειρήσεις μέχρι και 3 000 ευρώ δεν συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, εφόσον πληρούνται οι όροι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004. Κάθε ποσό το οποίο υπερβαίνει αυτό το όριο στο επίπεδο των ευνοημένων αμπελουργών ή αμπελοοινικών επιχειρήσεων συνιστά στο σύνολό του ενίσχυση και πρέπει να ανακτηθεί εξολοκλήρου.

(80) Η εν λόγω απόφαση λαμβάνεται με την επιφύλαξη της δυνατότητας που υπάρχει για τους θιγόμενους αμπελουργούς και αμπελοοινικές επιχειρήσεις να κάνουν χρήση άλλων μέσων παροχής έννομης προστασίας έναντι των οργανώσεων παραγωγών, εάν προβλέπεται η δυνατότητα αυτή από το εθνικό δίκαιο.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων υπό τη μορφή των άμεσων επιχορηγήσεων ή των επιδοτήσεων επιτοκίου σε αμπελουργούς και αμπελοοινικές επιχειρήσεις για τις επενδύσεις σε εταιρικά μερίδια οργανώσεων παραγωγών και υπό τη μορφή των άμεσων επιχορηγήσεων προς υποστήριξη οργανώσεων παραγωγών, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή παράνομα κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, δεν είναι συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά, με την επιφύλαξη του άρθρου 2.

Άρθρο 2

Τα μέτρα που προβλέπει το άρθρο 1, τα οποία έλαβε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, δεν συνιστούν ενίσχυση, εφόσον πληρούν τους όρους του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004.

Άρθρο 3

1. Εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία της απόφασης για την επίμαχη υπόθεση, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας θα πρέπει να ενημερώσει όλες τις αμπελοοινικές επιχειρήσεις και τις οργανώσεις παραγωγών που θίγονται από την εφαρμογή του εν λόγω καθεστώτος κρατικών ενισχύσεων σχετικά με την απόφαση της Επιτροπής ότι το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που αναφέρεται στο άρθρο 1 είναι ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά.

2. Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας θα πρέπει να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για να ανακτήσει από τις αμπελοοινικές επιχειρήσεις ή, κατά περίπτωση, από τις οργανώσεις παραγωγών, κάθε ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 1 και η οποία χορηγήθηκε με την επιφύλαξη του άρθρου 2 ή παρεπόμενων αξιώσεων βάσει του εθνικού δικαίου. Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας πρέπει

να ενημερώσει την Επιτροπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησης της παρούσας απόφασης σχετικά με την ταυτότητα των εν λόγω δικαιούχων, το ποσό της ενίσχυσης που χορηγήθηκε σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση και τις μεθόδους προς υπολογισμό των ποσών αυτών.

3. Η ανάκτηση πρέπει να πραγματοποιηθεί χωρίς καθυστέρηση και σύμφωνα με τις διαδικασίες του εθνικού δικαίου, οι οποίες επιτρέπουν την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της απόφασης.

4. Στο ποσό το οποίο πρέπει να ανακτηθεί πρέπει να συμπεριλαμβάνονται οι τόκοι για το συνολικό χρονικό διάστημα, αρχής γενομένης από την ημερομηνία κατά την οποία το ποσό αυτό τέθηκε για πρώτη φορά στη διάθεση του δικαιούχου, μέχρι την επιστροφή του.

5. Οι τόκοι πρέπει να υπολογιστούν σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ.

Άρθρο 4

Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας οφείλει να ενημερώσει την Επιτροπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης σχετικά με τα μέτρα που έχει ήδη λάβει και σχεδιάζει να λάβει προς εκτέλεσή της. Η Γερμανία θα πρέπει επίσης να υποβάλει μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα όλα τα έγγραφα με τα οποία στοιχειοθετείται ότι η διαδικασία ανάκτησης των εν λόγω παράνομων ενισχύσεων έχει ήδη κινηθεί κατά των δικαιούχων.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 7 Ιουνίου 2006.

Για την Επιτροπή
Mariann FISCHER BOEL
Μέλος της Επιτροπής